

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

**Mazowieckie Obserwatorium
Rynku Pracy**

Analiza ofert pracy

Raport powiatowy

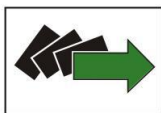

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

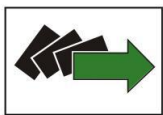

Millward Brown

Raport z analizy ogłoszeń o pracę w województwie mazowieckim

POWIAT GRODZISKI I ŻYRARDOWSKI

Informacja o badaniu

Głównym celem analizy opisanej w poniższym opracowaniu było zbadanie realnego popytu na pracę na poziomie powiatów grodziskiego i żyrardowskiego.

W celu dokonania charakterystyki rzeczywistego popytu na pracę zebrano oferty ogłoszone za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy: w Grodzisku Mazowieckim oraz Żyrardowie oraz zamieszczone w wybranych publikatorach papierowych, takich, jak: Gazeta Wyborcza - dodatek Praca, Gazeta WPR - Bezpłatna Gazeta Regionalna oraz elektronicznych: Oferta, www.careerjet.pl, gumtree.pl, pracuj.pl, inforpaca.pl, praca.pl, kariera.pl oraz obiektyw.info.

Poprzez ofertę pracy rozumie się ogłoszenie zawierające propozycję pracy zarobkowej z wykluczeniem staży i praktyk dla studentów i uczniów.

Badanie było ograniczone terytorialnie do województwa mazowieckiego. Oferty zbierano i analizowano dla każdego z jego 42 powiatów. Niniejsze opracowanie dotyczy ofert z obszaru dwóch powiatów: grodziskiego i żyrardowskiego. Zebrane ogłoszenia ukazały się z datą pomiędzy 1 maja 2014 roku a 15 czerwca 2014 roku.

Zebrane ogłoszenia nie zawsze zawierały komplet informacji o oferowanym zatrudnieniu. Zaprezentowane analizy dotyczą tych kwestii, w przypadku których – z uwagi na liczebność ogłoszeń poddanych interpretacji – istniała możliwość dokonania uogólnień i wyciągnięcia wniosków na poziomie powiatów.

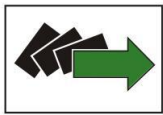
Struktura informacji

Poniżej podano informacje o popycie na pracę w powiecie grodziskim i żyrardowskim. Zaprezentowano kolejno:

1. Zebrany zbiór ofert pracy
2. Popyt na pracę w zależności od branży
3. Zapotrzebowanie na poszczególne zawody
4. Wymagania dotyczące pracowników
5. Oferowane warunki

W tabelach zaprezentowanych w raporcie, symbolami „*” lub „#” oznaczono wyniki istotnie statystycznie różne od rozkładu brzegowego, na poziomie istotności $p=0,05$,

tzn. wyniki, które można uznać – jedynie z 5% ryzykiem popełnienia błędu - za różniące się od wyniku ogółem.

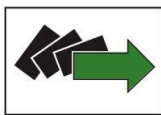
Zebrany zbiór ofert pracy

Stopa bezrobocia rejestrowanego, na koniec czerwca 2014r., w powiecie grodziskim wyniosła 7,4%, co uplasowało ten powiat nie tylko poniżej średniej województwa mazowieckiego (10,2%), ale także znacznie poniżej średniej krajowej (12%), natomiast w powiecie żyrardowskim poziom bezrobocia wyniósł 16%.

W powiatach grodziskim i żyrardowskim zebranych zostało 387 ogłoszeń, z tego w powiecie grodziskim 43 za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Mazowieckim i 122 zamieszczonych w wybranych publikatorach: Oferta, Gazeta Wyborcza - dodatek Praca, Gazeta WPR - Bezpłatna Gazeta Regionalna oraz elektronicznych: www.careerjet.pl, gumtree.pl, pracuj.pl, inforpaca.pl, praca.pl, kariera.pl oraz obiektyw.info, natomiast w powiecie żyrardowskim 135 ogłoszeń za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Żyrardowie i 87 zamieszczonych w wybranych publikatorach: Oferta, Gazeta Wyborcza - dodatek praca oraz elektronicznych: www.careerjet.pl, gumtree.pl, pracuj.pl, inforpaca.pl, praca.pl oraz kariera.pl.

Decyzja o analizie ogłoszeń łącznie dla dwóch powiatów grodziskiego i żyrardowskiego podyktowana był niedużą liczbą ofert pracy w każdym z nich. Wybór konkretnie tych powiatów jako analizowanych łącznie, wynikał z faktu ich lokalizacji w jednym podregionie (warszawskim zachodnim), bezpośredniego sąsiedztwa geograficznego oraz faktu dobrego skomunikowania wewnętrznego, dzięki czemu można było je traktować jako jednolity rynek pracy.

Popyt na pracę w zależności od branży

Tabela 1. Pięć branż, w których najczęściej poszukiwano pracowników w powiatach grodziskim i żyrardowskim

Branże, w których najczęściej poszukiwano pracowników w pomiarze z maja - czerwca 2014r. (podstawa N=15 ogłoszeń, w których specyfikowano branżę)	
edukacja	26,7%
przetwórstwo przemysłowe	20,0%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	13,3%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13,3%
informacja i komunikacja	6,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj - czerwiec 2014

Oferty pracy z obszaru powiatów grodziskiego i żyrardowskiego, w których wyspecyfikowana została branża, najczęściej dotyczyły pracy związanej z działalnością edukacyjną (26,7%). Zatrudnienie oferowano także w przetwórstwie przemysłowym (20%), a udział tej branży wśród wszystkich ogłoszeń był wyższy niż przeciętnie w województwie mazowieckim (11,2%). Ogłoszenia dotyczyły również pracy w handlu (13,3%) oraz finansach (13,3%).

Rzadziej oferowano pracę w takich branżach jak informacja i komunikacja, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (każdorazowo – po 6,7% ogłoszeń).

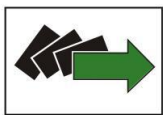
Zapotrzebowanie na poszczególne zawody

Udziały procentowe ogłoszeń oferujących pracę w poszczególnych zawodach, w powiatach grodziskim i żyrardowskim, były zbliżone do odsetków dla analogicznych profesji w całym województwie mazowieckim.

Najwięcej ofert pracy, na obszarze powiatów grodziskiego i żyrardowskiego, podobnie, jak w skali całego województwa mazowieckiego, pojawiło się dla pracowników usług i sprzedawców (24,2% w powiatach i 23,1% w województwie).

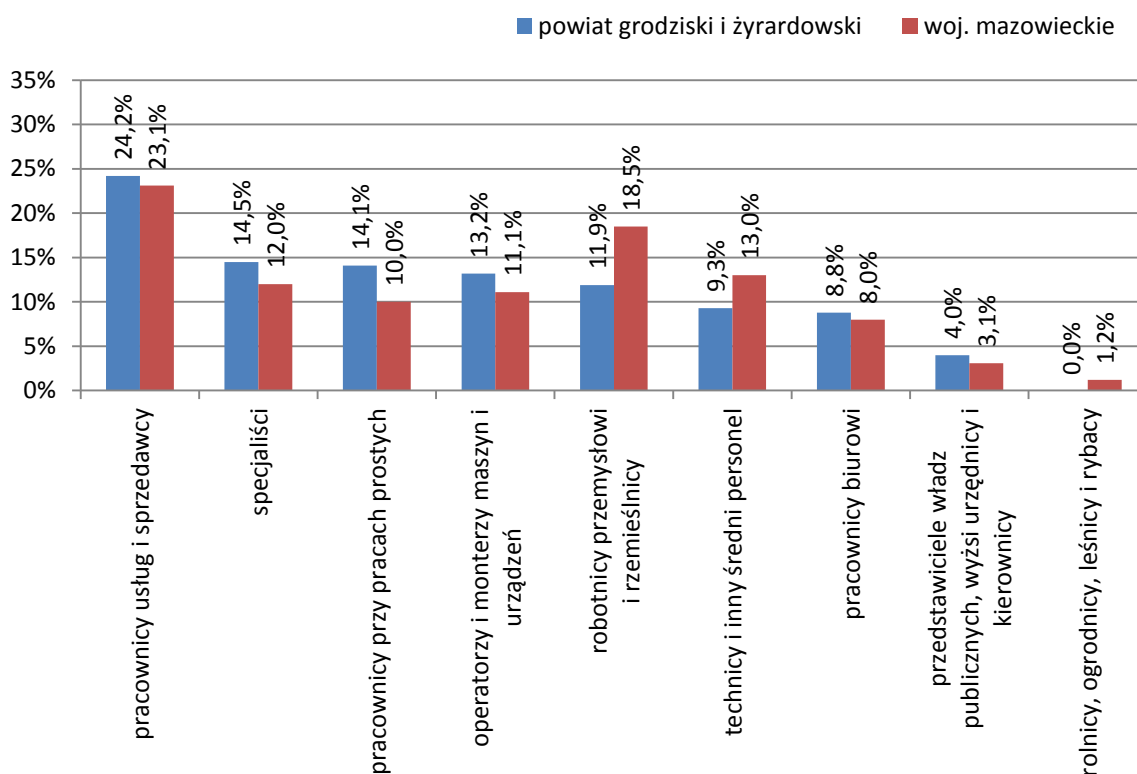
W następnej kolejności, reprezentowana była kategoria „specjaliści”. Praca dla osób o takim profilu wykształcenia znajdowała się w 14,5% ogłoszeń, co jest wartością nieco wyższą niż średnio w całym województwie (12%).

Stosunkowo duża część ogłoszeń dotyczyła pracy na stanowiskach robotniczych. Do operatorów i monterów maszyn i urządzeń skierowanych było 13,2% ogłoszeń, a do robotników przemysłowych i rzemieślników – 11,9%. Jednak w przypadku drugiej z wymienionych profesji udział ogłoszeń był istotnie niższy niż w całym województwie mazowieckim (18,5%). Pracę oferowano również pracownikom prac prostych (14,1% w powiatach i 10% w województwie).

Wykres 1. Zapotrzebowanie na zawody w powiecie grodziskim i żyrardowskim

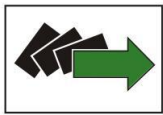

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

Przedstawiony powyżej wykres prezentuje udział poszczególnych zawodów w powiecie na poziomie jednocyfrowym Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

Poniżej w tabeli przedstawiono liczebności wskazań poszczególnych zawodów według dwucyfrowego poziomu Klasyfikacji. Ujęto wyłącznie te zawody, które pojawiły się przynajmniej w jednym ogłoszeniu. Zostały one uporządkowane w kolejności częstotliwości wskazań.

Tabela 2. Szczegółowe zapotrzebowanie na zawody w powiecie grodziskim i żyrardowskim¹ wyrażone liczbą ogłoszeń

Powiat grodziski żyrardowski	publikatory	PUP	suma
Sprzedawcy i pokrewni	22	6	28
Pracownicy usług osobistych	15	5	20
Kierowcy i operatorzy pojazdów	20	0	20
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	13	1	14
Średni personel do spraw biznesu i administracji	11	2	13
Specjaliści nauczania i wychowania	12	0	12
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	9	3	12
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	12	0	12
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	6	4	10
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7	2	9
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7	2	9
Pomoce domowe i sprzątaczk	8	1	9
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6	1	7
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	2	5	7
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	5	0	5
Pracownicy usług ochrony	3	2	5
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	4	0	4
Pracownicy obsługi klienta	4	0	4
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	1	2	3
Pozostali pracownicy obsługi biura	2	1	3
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	2	0	2
Kierownicy do spraw produkcji i usług	2	0	2
Specjaliści do spraw zdrowia	2	0	2
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	2	0	2
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2	0	2
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	2	0	2
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1	1	2
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	1	0	1
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1	0	1
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1	0	1
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	1	0	1
Elektrycy i elektrycy	0	1	1
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0	1	1
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	1	0	1

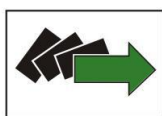
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

Wymagania dotyczące wykształcenia

W powiatach grodziskim i żyrardowskim największy odsetek ofert skierowany był do osób z wykształceniem średnim, co – zasadniczo - zgadza się z tendencją występującą

1 według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

w całym województwie mazowieckim. Jednakże, w skali całego województwa, udział tak sprofilowanych ogłoszeń był większy (40,7% w omawianych powiatach wobec 45,5% - w województwie).

W następnej kolejności, pod względem częstości występowania, dostępne były oferty skierowane do kandydatów z wykształceniem zasadniczym zawodowym (36%), co z kolei, okazało się być odsetkiem wyższym w porównaniu z całym województwem mazowieckim (22,5%).

Ogłoszenia oferujące zatrudnienie w ramach, którego wymagane było wykształcenie wyższe, stanowiły 21% zebranej puli ofert, co okazało się - w zasadzie - taką samą wartością w porównaniu do średniej dla całego województwa (21,7%).

Tabela 3. Wymagane wykształcenie pracowników w powiecie grodziskim i żyrardowskim

		N=	ukończona szkoła podstawowa	ukończone gimnazjum	ukończona zasadnicza szkoła zawodowa	ukończona szkoła średnia	ukończone studium policealne	ukończona uczelnia wyższa
woj. mazowieckie		3210	9,3%	0,5%	22,5%	45,5%	0,4%	21,8%
powiat grodziski i żyrardowski	ogółem	86	2,3%	0,0%	36,0%	40,7%	0,0%	20,9%
	publikatory	56	1,8%	0,0%	17,9%	51,8%	0,0%	28,6%
	PUP	30	3,3%	0,0%	70,0%	20,0%	0,0%	6,7%
podregion warszawski		1449	5,5%	0,8%	19,9%	48,9%	0,4%	24,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

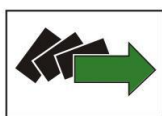
* oznaczono wyniki istotnie statystycznie różne na poziomie istotności $p=0,05$ od rozkładu brzegowego (tzn. wyniku dla woj. mazowieckiego)

oznaczono wyniki istotnie statystycznie różne na poziomie istotności $p=0,05$ od rozkładu brzegowego (tzn. wyniku ogółem dla powiatów grodziskiego i żyrardowskiego)

W ramach powiatów grodziskiego i żyrardowskiego kandydaci z wyższym wykształceniem mieli znacznie większą szansę na znalezienie przeznaczonych dla siebie ofert w publikatorach (28,6%) niż w PUP (6,7%). Podobnie osoby z wykształceniem średnim (51,8% do 20%). Natomiast kandydaci posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe więcej adekwatnych ofert mogli znaleźć w PUP (70%), w porównaniu do wartości 17,9% w publikatorach.

Wymagania dotyczące kwalifikacji

Pod względem oczekiwanych kwalifikacji, profil ofert, które ukazały się w powiatach grodziskim i żyrardowskim różnił się w porównaniu z całym województwem mazowieckim.

Najważniejszą różnicą był fakt istotnie mniejszej reprezentacji ogłoszeń zawierających wymóg posiadania uprawnień do kierowania pojazdami (10,6% w omawianych powiatach w porównaniu do 14,8% w całym województwie).

Kolejna różnica dotyczyła - tym razem nadreprezentacji w ogłoszeniach - wymogu posiadania książeczki SANEPIDU (11,9% w powiatach do 4,8% w całym województwie), co zapewne miało związek z występującym na tym obszarze popytem na pracowników usług.

Tabela 4. Kwalifikacje wyrażone liczbą ogłoszeń

grodziski i żyrardowski	publikatory	PUP	suma
książeczka SANEPIDU	36	10	46
uprawnienia do kierowania pojazdami - prawo jazdy wózek widłowy	12	4	16
uprawnienia do kierowania pojazdami - prawo jazdy B,B1	9	1	10
uprawnienia do kierowania pojazdami - prawo jazdy B+E,C+E,D+E	9	0	9
uprawnienia do obsługi maszyn/urządzeń	7	0	7
oświadczenie o niekaralności	6	1	7
licencja pozwalająca na uprawianie zawodu	5	0	5
orzeczenie o niepełnosprawności	2	1	3
uprawnienia do kierowania pojazdami - prawo jazdy C,C1	3	0	3
uprawnienia do kierowania pojazdami - prawo jazdy bez kategorii	2	0	2
inne kwalifikacje	2	0	2
uprawnienia związane z działalnością finansową/księgową	1	0	1
uprawnienia do kierowania pojazdami	1	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

Wymagania dotyczące kompetencji

Opis kompetencji zagregowano do określonych kategorii cech poszukiwanych przez pracodawców, na podstawie specjalnej instrukcji stworzonej na potrzeby klasyfikacji ogłoszeń.

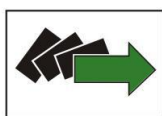

Tabela 5. Kompetencje wyrażone liczbą wystąpień w ogłoszeniach

grodziski i żyrardowski	publikatory	PUP	suma wskazań
kompetencje psychologiczne	173	2	175
dyspozycyjność	54	0	54
kompetencje interpersonalne	40	0	40
kompetencje zawodowe	23	10	33
kompetencje komputerowe	22	5	27
kompetencje kulturowe	16	1	17
kompetencje kierownicze	16	1	17
kompetencje fizyczne	13	0	13
kompetencje kognitywne	11	0	11
kompetencje techniczne	9	0	9
kompetencje biurowe	5	0	5
kompetencje matematyczne	1	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

Kompetencje kognitywne obejmują takie zestawy cech jak: myślenie analityczne i syntetyczne, poszukiwanie informacji, przewidywanie konsekwencji alternatywnych działań, rozwiązywanie problemów, koncentracja, umiejętność uczenia się.

Na kompetencje psychologiczne składają się takie charakterystyki jak samodzielność, zarządzanie czasem, podejmowanie decyzji, przedsiębiorczość, odporność na stres, podejmowanie inicjatyw, ambicje zawodowe (dążenie do awansu), dążenie do podnoszenia kwalifikacji, ale także uczciwość, pracowitość, samodyscyplina, rzetelność, asertywność, zaangażowanie i brak nałogów.

Do kompetencji kulturowych zaliczono umiejętność dobrego wyrażania myśli na piśmie, znajomość obyczaju, umiejętności twórcze.

Kompetencje fizyczne to dobre zdrowie, sprawność fizyczna, koordynacja ruchów, zdolności manualne, orientacja przestrzenna, a także miła aparycja.

Do kompetencji biurowych zalicza się umiejętność przygotowywania formalnych dokumentów, znajomość zasad prowadzenia rozmów biznesowych, umiejętność obsługi sprzętu i urządzeń biurowych, wykorzystanie podstawowego, komputerowego oprogramowania biurowego.

Do kompetencji technicznych zaliczano umiejętność posługiwania się wyobraźnią techniczną, (nielicencjonowaną) umiejętność obsługi urządzeń technicznych oraz umiejętność dokonywania napraw urządzeń.

Kompetencje komputerowe obejmują umiejętność obsługi komputera, korzystania z Internetu i poczty elektronicznej, umiejętność tworzenia aplikacji komputerowych, w tym stron WWW i ogólne rozeznanie w bieżącym stanie technologii komputerowej.

Dokonywanie prostych rachunków arytmetycznych oraz rozwiązywanie złożonych problemów obliczeniowych ujęto jako kompetencje matematyczne.

Kompetencje interpersonalne obejmują takie cechy jak nawiązywanie współpracy w grupie, łatwość w utrzymywaniu kontaktów z innymi, rozwiązywanie konfliktów, komunikatywność, umiejętność autoprezentacji.

Kompetencje zawodowe to specyficzne kompetencje wynikające z wykonywania danego zawodu.

Za kompetencje kierownicze uznawano zdolności przywódcze, umiejętność delegowania (dzielenie) zadań, koordynacja pracy, kontrola wykonania zadań, dyscyplinowanie pracowników.

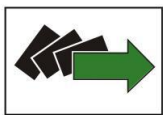
Na dyspozycyjność składają się dyspozycyjność czasowa, czyli elastyczność czasu pracy; dyspozycyjność przestrzenna, tj. gotowość do zmiany, miejsca pracy, a także gotowość do przekwalifikowania.

W ogłoszeniach z powiatów grodziskiego i żyrardowskiego wymagania dotyczące jakichkolwiek kompetencji pojawiały się podobnie często jak w całym województwie (40,8% ofert w omawianych powiatach i 39,7% w województwie).

Podobnie jak w województwie, również w powiatach, najczęściej pojawiały się wymagania dotyczące kompetencji psychologicznych – 25,8% (udział ogłoszeń zwracających uwagę na potrzebę posiadania tych kompetencji wynosił w województwie 23%). Na drugim miejscu znalazły się ogłoszenia wymagające dyspozycyjności kandydata - 13,2% (i był to odsetek istotnie wyższy niż w całym województwie - 9,7%).

Wszystkie analizowane rodzaje kompetencji zdecydowanie częściej pojawiały się w ofertach zamieszczonych w publikatorach.

Wymagania dotyczące znajomości języków obcych

W tegorocznym pomiarze w maju - czerwcu 2014r. wymóg znajomości języka obcego pojawił się w 7,5% ofert pracy z powiatów grodziskiego i żyrardowskiego, co okazało się wynikiem bardzo zbliżonym do całego województwa mazowieckiego (7,8%).

Wymagania dotyczące doświadczenia kandydata

Wśród przeanalizowanych ofert pracy z powiatów grodziskiego i żyrardowskiego 30,5% zawierało wymóg doświadczenia zawodowego kandydata. To odsetek istotnie niższy w porównaniu z wartością ogółem dla całego województwa mazowieckiego, gdzie wymóg doświadczenia znalazł się w 37,1% ogłoszeń.

Informacja o konieczności posiadania doświadczenia istotnie częściej obecna była wśród ofert dostępnych w publikatorach (48,3%) w porównaniu do PUP (9,6%).

Oferowane warunki

W przypadku powiatów grodziskiego i żyrardowskiego odsetek ofert zawierających informację o przewidywanym wynagrodzeniu był ogólnie niski i jednocześnie znacznie niższy niż w skali całego województwa mazowieckiego (19% w porównaniu do 31,2% w województwie).

Powiaty grodziski i żyrardowski, na tle całego województwa mazowieckiego, rysują się dosyć korzystnie pod względem wysokości płacy oferowanej kandydatom. W powiatach tych, wśród ofert specyfikujących wynagrodzenie, najwięcej było takich, które proponowały płacę powyżej 1800 zł, czyli powyżej poziomu płacy minimalnej (53,4% w omawianych powiatach w porównaniu z 39,5% w skali całego województwa).

Ofert zawierających informację o płacy z przedziału 1600 – 1800 zł, w którym mieści się ustawowe wynagrodzenie minimalne (1680 zł), było istotnie mniej niż przeciętnie w województwie (28,8% w porównaniu do 48,6%).

Wynagrodzenie powyżej 3 tysięcy najczęściej było proponowane specjalistom, robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom oraz operatorom i monterom maszyn i urządzeń. Oferty pracy z najniższą krajową dotyczyły zwykle prostych prac.

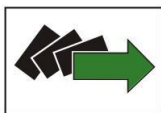

Tabela 6. Oferowane kwoty wynagrodzenia w zł w podregionie warszawskim

		N=	do 1200 zł	1201 – 1600 zł	1601 – 1800 zł	1801 – 2000 zł	2001 – 3000 zł	3000 zł +
	woj. mazowieckie	3222	6,4%	5,6%	48,6%	13,1%	17,0%	9,4%
powiat grodziski i żyrardowski	ogółem	73	4,1%	13,7%	28,8%*	24,7%	21,9%	6,8%
	publikatory	30	0,0%	26,7%	10,0%	26,7%	26,7%	10,0%
	PUP	43	7,0%	4,7%	41,9%	23,3%	18,6%	4,7%
podregion warszawski		1768	7,6%	7,7%	38,2%	14,6%	23,5%	8,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z analizy ofert pracy, maj – czerwiec 2014

* oznaczono wyniki istotnie statystycznie różne na poziomie istotności $p=0,05$ od rozkładu brzegowego (tzn. wyniku dla woj. mazowieckiego)

oznaczono wyniki istotnie statystycznie różne na poziomie istotności $p=0,05$ od rozkładu brzegowego (tzn. wyniku ogółem dla powiatów grodziskiego i żyrardowskiego)

W ofertach pracy w powiecie grodziskim i żyrardowskim najczęściej pojawiała się umowa o pracę (38,2% wobec 29,8% w całym województwie mazowieckim).

